

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

12 Σεπτεμβρίου 2011

Αριθμ. Πρωτ.:144031/ 24644/2011

Πληροφορίες: κ./κα Σταματίνα Πούλου (τηλ.:2107289697)

ΕΝΩΣΗ ΑΘΕΩΝ

ΤΘ 67609

15103 ΔΗΜΟΣ ΠΕΥΚΗΣ

Αγαπητοί κύριοι,

Ο Συνήγορος του Πολίτη έλαβε την αναφορά σας στις 31 Αυγούστου 2011, στην οποία δόθηκε κωδικός υπόθεσης 144031. Για λόγους ίσης μεταχείρισης η αναφορά σας θα εξετασθεί κατά τη σειρά προτεραιότητας, που προκύπτει από την ημερομηνία κατάθεσης στην υπηρεσία μας.

Την υπόθεσή σας αναλαμβάνει η ειδική επιστήμονας Σταματίνα Πούλου (τηλ.:2107289697), η οποία θα επικοινωνήσει μαζί σας αφού ολοκληρωθεί η προκαταρκτική εξέταση των στοιχείων του φακέλου σας. Εφόσον κατά το ενδιάμεσο αυτό διάστημα προκύψουν νέα συμπληρωματικά στοιχεία, που πρέπει να γνωρίζει, παρακαλώ να τα θέσετε υπόψη της υπηρεσίας μόνο με ενυπόγραφη συμπληρωματική αναφορά. Στην περίπτωση αυτή, παρακαλώ μη λησμονήσετε να μνημονεύσετε τον παραπάνω αναγραφόμενο κωδικό υπόθεσης, ώστε η νέα συμπληρωματική σας αναφορά να συσχετισθεί με το σωστό φάκελο.

Για τα ζητήματα τα οποία θέτετε στην αναφορά σας θα πρέπει να σας ενημερώσουμε τα εξής:

Σχετικά με το ζήτημα της παράλληλης ισχύος των 3 εγκυκλίων έχουμε ζητήσει ήδη με την από 9/9/2010 με αριθμ. πρωτ. 128949/41261/2010 επιστολή μας προ τον τότε Ειδικό Γραμματέα του Ενιαίου Διοικητικού Τομέα του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων αφενός την αποσαφήνιση του περιεχομένου της 3^{ης} εγκυκλίου και αφετέρου την αντικατάσταση σε αυτήν του χαρακτηρισμού «μη ορθόδοξοι μαθητές, δηλ. οι αλλόθρησκοι ή ετερόδοξοι» από το «απαλλασσόμενοι μαθητές» και την ενημέρωση όλων των διευθυντών σχολικών μονάδων. Έκτοτε αποστείλαμε συναφές ερώτημα και στις 24.2.2011, χωρίς μέχρι σήμερα να έχουμε

επιτίσημη απάντηση από το αρμόδιο Υπουργείο ενώ θέσαμε το ίδιο ζήτημα και σε κατ' ιδίαν συναντήσεις με εκπροσώπους του Υπουργείου. Εν όψει της νέας σχολικής χρονιάς έχουμε ετοιμάσει και θα αποστείλουμε νέα επιστολή προς το εν λόγω Υπουργείο, όπου περιλαμβάνεται και σχετικό ερώτημα.

Επιπρόσθετα στην ανωτέρω επιστολή μας (με αριθμ. πρωτ. 128949/41261/2010) έχουμε υποστηρίξει ότι σε κάθε περίπτωση, για τη διασφάλιση της άσκησης και προστασίας των δικαιωμάτων και τον σεβασμό της θρησκευτικής ελευθερίας των μαθητών και γονέων/κηδεμόνων τους, καθώς και για την εύρυθμη λειτουργία των σχολείων, στον βαθμό που το μάθημα των θρησκευτικών διατηρεί τον ομολογιακό / κατηχητικό του χαρακτήρα, δικαίωμα απαλλαγής από αυτό για λόγους συνείδησης έχουν όλοι οι μαθητές, εφόσον αυτοί οι ίδιοι ή οι γονείς τους, ανάλογα με την περίπτωση, επικαλούνται εν προκειμένω λόγους συνείδησης. Η εγκυρότητα της δήλωσης αυτής δεν είναι συνταγματικώς θεμιτό να εξαρτάται από οποιασδήποτε μορφής –θετική ή αρνητική – δήλωση θρησκεύματος.

Αναφορικά δε με τα κάτωθι ερωτήματά σας:

Α) πότε και πως οφείλει να ενημερώνει το σχολείο τον γονέα για τον εκκλησιασμό των παιδιών Β) την απασχόληση του παιδιού που απαλλάσσεται από τα θρησκευτικά και γ) τη χρονική στιγμή κατά την οποία οφείλει να υποβληθεί η αίτηση απαλλαγής από το μάθημα των θρησκευτικών θα θέλαμε να σας απαντήσουμε τα εξής:

Α) Κατά την άποψή μας το σχολείο θα πρέπει να ενημερώνει για τον αγιασμό και τους επικείμενους εκκλησιασμούς τους γονείς κατά την έναρξη της σχολικής χρονιάς μαζί με τον καθορισμό των θρησκευτικών αργιών στο πλαίσιο του ετήσιου σχεδιασμού. Ωστόσο εάν ένας τέτοιος σχεδιασμός δεν είναι δυνατός οι γονείς θα πρέπει να ενημερώνονται τουλάχιστον μία εβδομάδα πριν τον εκκλησιασμό για να προβούν στον οικογενειακό τους προγραμματισμό.

Β) Αν και δεν υπάρχει εγκύκλιος που να καθορίζει το χρόνο κατά τον οποίο θα πρέπει να υποβληθεί η σχετική δήλωση, κατά την άποψή μας θα πρέπει κατ' αναλογία και με τη σχετική πρόβλεψη άλλων μαθημάτων (βλ. σχετικά για τη γυμναστική ΠΔ 104/79) να υποβάλλεται κατά την έναρξη της σχολικής χρονιάς, καθώς καθυστερημένη κατάθεση μπορεί να διαταράξει την εύρυθμη λειτουργία του σχολείου, π.χ εάν γίνει μετά την κατάθεση βαθμολογίας από τον καθηγητή. Εξαιρεση σε αυτό τον κανόνα θα μπορούσε για δικαιολογηθεί αν υπάρξει κάποιο αιφνίδιο γεγονός, που δεν επιτρέπει πλέον για λόγους συνείδησης την παρακολούθηση του μαθήματος από το μαθητή.

Γ) Τέλος όταν μαθητής απαλλαγεί από το μάθημα των θρησκευτικών ορίζεται από το Π.Δ. 201/98, άρθρο 13, παρ. 10β, που αφορά στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, ότι: με απόφαση του συλλόγου διδασκόντων ορίζεται ο τρόπος απασχόλησής τους εντός ή εκτός της αίθουσας ή σε άλλη αίθουσα, την ώρα της διδασκαλίας του μαθήματος ή εκτός της αίθουσας μπορεί να γίνεται με την επιβλεψη δασκάλου που δεν τους εκτός της αίθουσας μπορεί να γίνεται με την επιβλεψη βεβαίως υπάρχει τέτοια διδάσκει στο τμήμα του κατά την ώρα αυτή (εφόσον βεβαίως υπάρχει τέτοια δυνατότητα) ή την παραμονή τους σε άλλο τμήμα ή τάξη, όπου διδάσκεται διαφορετικό μάθημα». Στην ίδια εγκύκλιο αναφέρεται ότι: «εφόσον οι λειτουργικές ανάγκες το επιτρέπουν, είναι δυνατόν να διαμορφώνεται το ωρολόγιο πρόγραμμα του σχολείου με τρόπο ώστε τα Θρησκευτικά στις τάξεις που φοιτούν μη ορθόδοξοι μαθητές να διδάσκονται την τελευταία διδακτική ώρα, για να μπορούν οι μαθητές αυτοί να αποχωρούν από το σχολείο, ύστερα από υποβολή σχετικής δήλωσης των γονέων τους».

Σας ευχαριστώ για την εμπιστοσύνη σας.

Με εκτίμηση

Γιώργος Μόσχος

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη
για τα Δικαιώματα του Παιδιού

Ακριβές Αντίγραφο

Πιπέλια Ελένη